

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Ιεραρχική Προσφυγή Αρ. 11/2009

Μεταξύ:

J.C. HAGGIPAVLOU & SON LTD

Αιτούντων

v.

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΗΣΕΩΣ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Ανδρέας Χριστοφή, Αναπληρωτής Πρόεδρος
Νίκος Πιπτοκοπίτης, Μέλος
Ιωσήφ Ιωσηφίδης, Μέλος
Κυριάκος Συρίμης, Μέλος

Αιτούντες:

J.C. HAGGIPAVLOU & SON LTD
Αντιπροσωπεύθηκε από τους:
1. Σπύρο Σπύρου, Δικηγόρο
2. Μάριο Χ' Παύλου, Διευθυντή αιτούσας εταιρείας

Αναθέτουσα Αρχή:

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΗΣΕΩΣ
Αντιπροσωπεύθηκε από τους:
1. Γιάννη Μήλιο, Λειτουργό Πολεοδομίας
2. Ελευθερία Σωφρονίου, Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών
Υπηρεσιών
3. Κυριακή Καλαβά, Λειτουργό Πολεοδομίας

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 12 Αυγούστου, 2009

Α Π Ο Φ Α Σ Η

A. Η παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή στρέφεται κατά της απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής (Α.Α.) δηλαδή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως να αποκλείσει και/ή να κρίνει άκυρη την προσφορά της προσφεύγουσας εταιρείας (στο εξής η Αιτήτρια) αναφορικά με το διαγωνισμό αρ. 30/2008 για την «*Προμήθεια και Εγκατάσταση Διακοσμητικών Κολώνων Φωτισμού για το Έργο 'Ανάπλαση Κεντρικής Πλατείας Γεροσκήπου'*».

B. ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1. Ο Διαγωνισμός προκηρύχθηκε από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και δημοσιεύτηκε την 13.6.2008 τόσο στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. όσο και στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας . Ως τελευταία ημερομηνία υποβολής των Προσφορών ορίστηκε η 25.7.2008.
2. Ακολουθήθηκε η ανοικτή διαδικασία με κριτήριο ανάθεσης την πλέον οικονομικά συμφέρουσα προσφορά σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρονται στις τεχνικές προδιαγραφές, στην πρόσκληση υποβολής προσφορών ή διαπραγμάτευσης ή στο περιγραφικό έγγραφο.
3. Προσφορές υπέβαλαν οι πιο κάτω Οικονομικοί Φορείς:

1	LUCE ATALIOTIS LTD
2	J.C. HAGGIPAVLOU LTD
3	CHARILAOS STAVRAKIS LTD

4. Οι Προσφορές διαβιβάστηκαν μετά την υποβολή στους Σύμβουλους Αρχιτέκτονες Λουκαΐδη και Φιλίππου και τους Σύμβουλους Μηχανικούς Ηλιοφώτου & Ζινιέρη για αξιολόγηση.
5. Η έκθεση αξιολόγησης αποστάληκε από τους Σύμβουλους/Μελετητές του Έργου στις 5.10.2008.

6. Η Επιτροπή Αξιολόγησης του Τμήματος, βασιζόμενη και στην έκθεση αξιολόγησης των Συμβούλων/Μελετητών, ολοκλήρωσε και απέστειλε την έκθεση της στο Συμβούλιο Προσφορών (στο εξής ΣΠ) του Υπουργείου Εσωτερικών στις 2 Δεκεμβρίου, 2008. Εισηγήση της Επιτροπής Αξιολόγησης προς το Συμβούλιο Προσφορών ήταν το άνοιγμα του Φάκελου Β της Οικονομικής Πρότασης της εταιρείας J.C HAGGIPAVLOU & SON LTD, η προσφορά της οποίας κρίθηκε έγκυρη ως παρουσιάζουσα μικρές αποκλίσεις από τους όρους των προδιαγραφών. Οι υπόλοιπες προσφορές κρίθηκαν άκυρες, παρουσιάζουσες ουσιώδεις αποκλίσεις.
7. Το Σ.Π., αφού έλαβε υπόψη του τα πιο πάνω, έκρινε ότι η προσφορά της εταιρείας J.C. HAGGIPAVLOU & SON LTD παραβαίνει ουσιώδεις όρους των εγγράφων του Διαγωνισμού και δεν ενέκρινε την εισήγηση για άνοιγμα του σχετικού οικονομικού φακέλου.
8. Την 16 Ιανουαρίου, 2009 η Α.Α. απέστειλε στην Αιτήτρια σχετική επιστολή ενημέρωσης κοινοποιώντας την απόφαση της όπως κρίνει άκυρη την προσφορά της ως ενέχουσα ουσιώδεις αποκλίσεις από τους όρους των προδιαγραφών στα σημεία που αναγράφονται επ' αυτής.
9. Ο διαγωνισμός έληξε την 20^η Ιανουαρίου, 2009 χωρίς να ζητηθεί ανανέωσή του ενώ η παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή καταχωρήθηκε στην Α.Α.Π. την 3.2.2009.

Γ. ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΙΤΗΤΡΙΑΣ

Ο δικηγόρος της Αιτήτριας με την παρούσα προσφυγή προσβάλλει την απόφαση της Α.Α. όπως αυτή κοινοποιήθηκε σε αυτούς με επιστολή ημερ. 16.1.2009 η οποία απέρριπτε την προσφορά της Αιτήτριας ως εμπεριέχουσα ουσιώδεις αποκλίσεις από τους όρους των προδιαγραφών στα σημεία που θίγονται επ' αυτής.

Ισχυρίζεται ο δικηγόρος της Αιτήτριας τόσο με το έντυπο της προσφυγής του, τη γραπτή του αγόρευση όσο και δια ζώσης κατά την ενώπιον μας διαδικασία ότι η Αιτήτρια βρισκόταν σε πλήρη συμμόρφωση με τους όρους του Διαγωνισμού.

Αναφορικά με το ισχυριζόμενο εκ της Α.Α. λόγο απόκλισης ήτοι τη μη συμμόρφωση με τον όρο του Τόμου Δ, σελ.10, παρά 203.3 Β που προνοεί για το υλικό κατασκευής του ανακλαστήρα - φωτιστικά σώματα ΡΑ και ΡΒ - υποστήριξε ο δικηγόρος της Αιτήτριας την απουσία οιασδήποτε αποκλίσεως αφού ρητά ορίζεται στο σημείο 2.15.2 Παράρτημα ΣΤ2, μέρος 11, του τόμου 1 της προσφοράς της ως κατασκευασμένο από «polyester epoxide material reinforced with fiberglass». Ο ανακλαστήρας δε εντός του φωτιστικού σώματος τόνισε είναι κατασκευασμένος από αλουμίνιο υψηλής καθαρότητας (aluminium projector 99.85% facet electropolished). Διευκρίνισε δε κατά την ενώπιον μας διαδικασία ότι το φωτιστικό έχει 2 ανακλαστήρες, αυτό της πηγής και αυτό του έμμεσου φωτισμού, και πως το μεν πρώτο έχει ανακλαστήρα αλουμινίου και το 2^ο από λευκό χρώμα όπως και οι προδιαγραφές. Πουθενά στους όρους του Διαγωνισμού σύμφωνα με την Αιτήτρια δεν αναφέρεται ότι ο ανακλαστήρας του έμμεσου φωτισμού πρέπει να είναι επίσης κατασκευασμένος από αλουμίνιο υψηλής καθαρότητας.

Για το ζήτημα του φωτιστικού σώματος ΡΕ μετά την παραδοχή της Α.Α. για απουσία αποκλίσεως δεν προωθήθηκε οιαδήποτε επιχειρηματολογία ενώ αναφορικά με τις αναφερόμενες αποκλίσεις όπως τέθηκαν από την Α.Α. σε σχέση με το σώμα ΡC ο δικηγόρος της Αιτήτριας έφερε ένσταση στην προώθηση του ως λόγου αποκλίσεως που δεν αναφέρετο στην επιστολή γνωστοποίησης ημερ. 16.1.2009 με την οποία ενημερώθηκαν για το άκυρο της προσφοράς της Αιτήτριας.

Επικεντρώθηκε έπειτα ο δικηγόρος της Αιτήτριας στο λόγο απόρριψης της προσφοράς της τελευταίας αναφορικά με την ισχυριζόμενη εκ της Α.Α. απόκλιση από τον όρο του Τόμου Δ, σελ. Τ11 παρ. 203.7, Τ23 303.7, Τ32 403.7 αναφορικά με τη μέση διάρκεια ζωής των λαμπτήρων.

Είναι ο ισχυρισμός του δικηγόρου της Αιτήτριας ότι ενώ στον Τόμο Δ, σελίδες Τ11 Παράγραφος 203.7, Τ23 303.7, Τ32 403.7. αναφέρεται η ηλεκτρική ισχύς και στοιχεία

του λαμπτήρα και ζητείται με την προσφορά να υποβληθούν στοιχεία όπως οι γραφικές παραστάσεις απόδοσης και θνησιμότητας **δεν υπάρχουν απαιτήσεις σχετικά με τον μέσο χρόνο ζωής των λαμπτήρων**. Η δε Αιτήτρια κατά την υποβολή των απαιτούμενων στοιχείων ανέφερε ότι η μέση διάρκεια ζωής είναι πέραν (>) των 12000 ωρών και όχι 10000 ωρών όπως αναφέρει η επιστολή της Α.Α.. Αυτό τεκμηριώνεται κατά τον ίδιο ισχυρισμό με έλεγχο των παραρτημάτων στον τόμο 1 της προσφοράς (Μέρος 2.15.5 έντυπο ΣΤ5 (4 έντυπα), μέρος 5m). Επίσης επιβεβαιώνεται κατ' ισχυρισμό της Αιτήτριας από τις υποβληθείσες παραστάσεις θνησιμότητας του κατασκευαστή, μέρος 7,9 και 11 της προσφοράς που υπέβαλε η Αιτήτρια στην τελευταία σελίδα. Ανέφερε δε ότι λαμπτήρας με μέση διάρκεια ζωής πέραν των 15000 ωρών για τον τύπο του φωτιστικού που προδιαγράφεται δεν υπάρχει και το προσφερόμενο από την Αιτήτρια είδος είναι ο καλύτερος αυτή την χρονική στιγμή στον κόσμο και με τιμή αξίας τριπλάσια από τον συνηθισμένο που έχουν χρησιμοποιήσει άλλοι προσφοροδότες στον επίμαχο διαγωνισμό. Κατά την ενώπιον μας όμως διαδικασία ο δικηγόρος της Αιτήτριας απέσυρε τον ισχυρισμό του για ανυπαρξία του απαιτούμενου λαμπτήρα στην αγορά.

Προσέθεσε δε ο δικηγόρος της Αιτήτριας με αναφορά στον Τόμο Α των προδιαγραφών, σελίδα 14 και μέρος 1.25.2 την αποδοχή ενδεικτικών τιμών/αποδόσεων και μεγεθών (η ενδεικτική ζωή του λαμπτήρα που έχει δοθεί από την προσφέρουσα εταιρεία είναι μεγαλύτερη από 12000 και όχι ίση 12000 που εκ παραδρομής αναφέρεται στην έκθεση της Αναθέτουσας Αρχής) ήτοι δηλαδή επιτρέπει την αποδοχή μη απόλυτων στοιχείων στην υποβολή της προσφοράς. Πρόσθεσε ότι τα στοιχεία δείχνουν τη λειτουργία των λαμπτήρων πέραν των 12.000 ωρών πράγμα που αν παρουσιαζόταν στο ΣΠ, τα μέλη του τελευταίου θα είχαν ίσως διαφορετική τοποθέτηση, αντιμετωπίζοντας κατά τον ισχυρισμό του μια μικρότερης εκτάσεως παραβίαση που θα την καθιστούσε επουσιώδη. Παραδέχθηκε δε κατά την ενώπιον μας διαδικασία ότι ο αριθμός ωρών που υπέβαλαν έφτανε του σημείου όπου υπήρχαν κάποιες αποδείξεις από τον κατασκευαστή ενώ συνέχισε ισχυριζόμενος ότι δεν υπήρχε πουθενά γραπτός όρος που να προνοούσε ότι ο ως άνω όρος τίθεται με ποινή αποκλεισμού. Εισηγήθηκε δε ότι το «ατόπημα» τους θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί με αφαίρεση μονάδων.

Πέραν του ζητήματος των σημειούμενων από την Α.Α. αποκλίσεων ο δικηγόρος της Αιτήτριας προσήγαγε ενώπιον μας και τα εξής ζητήματα:

Παρείσφρησε κατά την Αιτήτρια πλάνη περί τα πράγματα αφού το Συμβούλιο Προσφορών πεπλανημένα έκρινε στη βάση περισσότερων λόγων ακυρότητας από τους πραγματικούς. Περαιτέρω ισχυρίστηκε ότι τα προσόντα των μελών του Συμβουλίου Προσφορών που έλαβε την επίμαχη απόφαση δεν ήτο τέτοια που να μπορούσαν να αναιρέσουν ως έπραξαν τις απόψεις των ειδικών που αξιολόγησαν εξ' αρχής την προσφορά. Ενώ κατά την άποψη του από τη στιγμή που έγινε εισήγηση για το άνοιγμα του οικονομικού φακέλου θα έπρεπε να τους κατακυρωθεί η προσφορά

Δ. ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ

Με την έκθεση γεγονότων ημερομηνίας 18.2.2009 η Α.Α. παραδέχτηκε ότι εκ παραδρομής έγινε αναφορά σε απόκλιση για το φωτιστικό σώμα τύπου ΡΕ ενώ αναφέρονταν στο φωτιστικό ΡC.

Τεκμηριώνοντας την απόφαση του Σ.Π. ο εκπρόσωπος της Α.Α. αναφέρθηκε κατά πρώτον στην καθαρή κατ' ισχυρισμό απόκλιση της Αιτήτριας αναφορικά με το υλικό κατασκευής του ανακλαστήρα το οποίο σε αντίθεση με τις τεθείσες προδιαγραφές προσφέρθηκε εποξικός πολυεστέρας ενισχυμένος με fiberglass αντί το προνοούμενο στιλβωμένο ανοδωμένο αλουμίνιο υψηλής καθαρότητας. Αντίθετα το τελευταίο προνόησαν για τον προβολέα.

Κατά δεύτερο αναφέρθηκε στη σημειούμενη παραβίαση των όρων του διαγωνισμού αναφορικά με το φωτιστικό σώμα ΡC το οποίο συνετείθετο από αλουμίνιο αντί για στιλβωμένο ανοδωμένο αλουμίνιο υψηλής καθαρότητας.

Εστίασε τέλος την προσοχή μας στις πρόνοιες των όρων του επίμαχου διαγωνισμού αναφορικά με τον απαιτούμενο μέσο χρόνο ζωής των προσφερόμενων λαμπτήρων προνοούσες για μέσο χρόνο ζωής 15.000 ωρών σε αντίθεση με τους αναφερόμενους ως έχων μέση διάρκεια ζωής των προσφερόμενων από την Αιτήτρια λαμπτήρων 12.000

ωρών. Σημείωσε δε ότι η απόκλιση είναι μεγάλη ενώ δεν υπήρξε οτιδήποτε στην προσφορά της Αιτήτριας που να εισηγείτο τη δυνατότητα των λαμπτήρων για 15.000 ώρες ζωής ως average lamp life ως ο επίμαχος όρος ούτε όμως και προσεβλήθη ή έγινε ένσταση κατά του όρου με το αιτιολογικό της αντικειμενικής αδυναμίας τήρησης του.

Αναφορικά δε με τον ισχυρισμό του δικηγόρου της Αιτήτριας ότι η Α.Α. ήτο υπόχρεη να ακολουθήσει την εισήγηση των μελετητών συμβούλων και της Επιτροπής Αξιολόγησης που πρότεινε το άνοιγμα της οικονομικής προσφοράς της Αιτήτριας απάντησαν ότι από τη στιγμή που υπήρχαν διαπιστωμένες αποκλίσεις δεν ήτο υπόχρεοι να υιοθετήσουν τις απόψεις τους. Περαιτέρω η Επιτροπή Αξιολόγησης εντόπισε μετά την πρόταση της τις σημειούμενες αποκλίσεις τις οποίες απεδέχθη και έθεσε στο Σ.Π.

Όσον αφορά δε τους λόγους απόρριψης οι εκπρόσωποι της Α.Α. ανέφεραν ότι οι λόγοι ήταν οκτώ (8) αφού αναφέροντο ο καθένας σε περισσότερα του ενός φωτιστικά ενώ μετά την παραδοχή τους για συμμόρφωση με τους όρους των φαναριών του φωτιστικού ΡΕ παραμένουν άλλοι 7 λόγοι. Σε σχέση δε με το μέλος του οποίου προσβλήθηκε η ικανότητα ως μέλους του ΣΠ. ως μη έχων τα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα έχοντας τη θέση του Λειτουργού Πολεοδομίας ανέφεραν ότι τα μέλη του Σ.Π. είναι σταθερά για κάθε Διαγωνισμό κάτι που αποκλείει την εξειδίκευση σε κάθε περίπτωση.

Σημείωσαν τέλος οι εκπρόσωποι της Α.Α. ότι έγγραφα προσφοράς πήραν επτά (7) εταιρείες αλλά τέσσερεις (4) από αυτές δεν υπέβαλαν προσφορά πιθανότατα λόγω της αδυναμίας τους να προσφέρουν τον απαιτούμενο τύπο λαμπτήρα.

Ε. Με την παρούσα η Αιτήτρια προσβάλλει την απόφαση της Α.Α. όπως μη κατακυρώσει τον επίμαχο διαγωνισμό σε αυτήν και/ή την κρίση της προσφοράς της ως άκυρης περιέχουσα ουσιώδεις αποκλίσεις.

Κομβικό σημείο της όλης υπόθεσης και ζήτημα που θα εξετάσουμε κατά προτεραιότητα είναι η κρίση περί του νόμιμου ή μη αποκλεισμού της Αιτήτριας. Είναι καλά γνωστό και θεμελιωμένο ότι πιθανό εύρημα μας για το άκυρο της προσφοράς της Αιτήτριας ένεκα

παράβασης ουσιώδους του Διαγωνισμού Όρου θα οδηγήσει στην απόρριψη της προσφυγής της ελλείπει έννομου συμφέροντος προώθησης της.

Εξετάζουμε κατά πρώτον το ζήτημα αναφορικά με την απαιτούμενη μέση διάρκεια ζωής των λαμπτήρων.

Στον Τόμο Δ' υπό τον τίτλο «Τεχνικές Προδιαγραφές» τόσο αναφορικά με τα φωτιστικά ΡΑ και ΡΒ αλλά και ΡC και ΡΕ γίνεται πρόνοια αναφορικά με την ηλεκτρική ισχύ και στοιχεία του προσφερόμενου λαμπτήρα στους σχεδόν πανομοιότυπους όρους 203.7, 303.7 και 403.7. Στους πίνακες που ακολουθούν έκαστο όρο υπό τον τίτλο «Βαθμολογούμενες Προδιαγραφές» με υπότιτλο «Απαιτήσεις Προδιαγραφών» αναγράφεται ως μέση διάρκεια ζωής του λαμπτήρα για έκαστο φωτιστικό με αναφορά στους προαναφερόμενους σχετικούς όρους το εξής: *«Μέση διάρκεια ζωής του λαμπτήρα: 15.000 hrs»*.

Δεν μπορούμε παρά να συμφωνήσουμε με την Α.Α. ότι ο ως άνω όρος αποτελεί ουσιώδη όρο του Διαγωνισμού. Ο παρών διαγωνισμός έχει ως αντικείμενο του το φωτισμό της Κεντρικής Πλατείας της Γεροσκήπου με αποτέλεσμα το ζήτημα της μέσης διάρκειας ζωής των προσφερόμενων λαμπτήρων να αποτελεί ζωτικής σημασίας κριτήριο άρρηκτα συνδεδεμένο με την αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος φωτισμού της πλατείας. Άλλωστε ο όρος έχει τεθεί ρητά χρησιμοποιώντας αριθμητικό κριτήριο, πράμα που τείνει να ενισχύσει την επιτακτικότητα του.

Σε καμία περίπτωση δεν έχει τεθεί στην υποβληθείσα προσφορά της Αιτήτριας οτιδήποτε που να εγγυάται ή να προνοεί την απαιτούμενη μέση διάρκεια ζωής.

Η δε εισήγηση της Αιτήτριας ότι λόγω της μη αναγραφής στον επίδικο όρο ότι ο τελευταίος τίθεται με ποινή αποκλεισμού επηρεάζει με οποιοδήποτε τρόπο την κρίση για το ουσιώδες ή μη αυτού στερείται νομικού αντικρίσματος. Είναι θεμελιωμένο ότι η παράλειψη προσδιορισμού των συνεπειών μη συμμόρφωσης με όρο του διαγωνισμού δεν καθιστά αφ' εαυτής τον όρο επουσιώδη, η δε κρίση περί το ουσιώδες ή μη του όρου ανήκει στο δικαστή με βάση τα εκάστοτε νομικά και πραγματικά περιστατικά που

περιβάλλουν εκάστη υπόθεση και με γνώμονα τους καλά θεμελιωμένους κανόνες ερμηνείας των νόμων και τη λογική. {Tamassos Tobacco Suppliers and Co v. Δημοκρατίας [1992] 3 AAD 60 (Ολ.), Εταιρεία Γενικών Κατασκευών Λτδ v. Δημοκρατίας [1992] 3 AAD 80 (Ολ.), Stylson Engineering Co Ltd v. Δημοκρατίας, Υπ. 299/04, ημερ. 05.05.06, Evgeniou and Pierides Overseas Ltd v. Δημοκρατίας [1992] 3 AAD 558 (Ολ.)}

Με βάση το πιο πάνω εύρημα μας δεσμευόμενοι εκ της πάγιας Νομολογίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου η απόφαση μας έχει ήδη προδιαγραφεί. Ενόψει της παράβασης ουσιώδους του Διαγωνισμού όρου η Αιτήτρια στερείται έννομου συμφέροντος προσβολής της επίμαχης απόφασης και συνεπώς η προσφυγή απορρίπτεται.

Καίτοι όμως έχουμε καταλήξει θεωρούμε σκόπιμο να διασαφηνίσουμε και/ή απαντήσουμε διάφορα άλλα ζητήματα που ήγειρε ενώπιον μας η Αιτήτρια.

Η προκήρυξη του Διαγωνισμού και οι όροι του αποτελούν πράξη κανονιστικού περιεχομένου που δεσμεύει τόσο τη διοίκηση όσο και τους διαγωνιζόμενους [Papaetis Medical Co Ltd v. Δημοκρατίας 1998, 3 AAD97(Ολ.)]. Οι όροι της προκήρυξης θεωρούνται ως διατάξεις νόμων και η παραβίαση τους συνιστά κατ' ουσίαν παράβαση κανόνων δικαίου [Α. Σαζεΐδης & Υιός Λτδ v. Υπουργείου Οικονομικών (1991) 1 AAD 1728].

Σε περίπτωση που ο όρος κρίνεται ως ουσιώδης δεν χωρεί περαιτέρω διαφοροποίηση σε ουσιώδη ή επουσιώδη απόκλιση. Κάθε παρέκκλιση από ουσιώδη όρο επιφέρει ακυρότητα της προσφοράς [Δημοκρατία v. C.H.Heat Flow Mechanical Contractors Ltd (2005) 3 AAD 363(Ολ.)].

Ως εκ τούτου η εισήγηση της Αιτήτριας ότι το Συμβούλιο Προσφορών θα έκρινε διαφορετικά το ζήτημα του ουσιώδους ή μη των αποκλίσεων έχοντας υπόψη του λιγότερους λόγους ακυρότητας ένεκα της μεταγενέστερης παραδοχής της Α.Α. για την πλήρωση των κριτηρίων αναφορικά με το φωτιστικό PE και της εκ λάθους αναγραφής της μέσης διάρκειας ζωής των προσφερόμενων λαμπτήρων (10.000 hrs αντί 12.000 hrs) είναι ανεδαφική.

Περαιτέρω πρέπει να καταστεί σαφές ότι οι Αναθέτουσες Αρχές δεν κωλύονται να αποκλείουν προσφορά λόγω παρέκκλισης από ουσιώδη όρο και μετά το άνοιγμα των οικονομικών φακέλων, ακόμη και αν προηγουμένως κατά την τεχνική αξιολόγηση λόγω εσφαλμένης ερμηνείας ή πλάνης δεν είχε διαπιστώσει την ύπαρξη της παρέκκλισης (ΣΤΕ 221/00). Θα ήτο άλλωστε παράδοξο να μην αναγνωρίζεται στη Διοίκηση δυνατότητα να επισημαίνει ποια είναι η ορθή πρακτική και να την ακολουθήσει (CAF Computers Ltd v. Δημοκρατίας, Υποθ. 800/02, ημερ. 26.9.2003).

Το αρμόδιο όργανο δεν δεσμεύεται από τις εισηγήσεις ή γνώμες της εκάστοτε συμβουλευτικής επιτροπής στη λήψη απόφασης κατά πόσο ένας όρος που έχει παραβιαστεί είναι ή όχι ουσιώδης (Saturn Building Co Ltd v. Γενικού Λογιστή [1991] 3 ΑΑΔ 508). Η απαιτούμενη δε αιτιολόγηση της διάστασης της κρίσης του αποφασίζοντος οργάνου σε σχέση με το Συμβουλευτικό όργανο έχει αποτυπωθεί επαρκώς τόσο στο σώμα της προσβαλλόμενης απόφασης όσο και στα στοιχεία του φακέλου που προηγούνται αυτής έτσι ώστε να δύναται να ελεγχθεί δικαστικά.

Κρίνεται ως εκ τούτου ανεδαφικός και ο ισχυρισμός της Αιτήτριας ότι η εισήγηση για άνοιγμα του οικονομικού φακέλου προδιαγράφει τελικά την κρίση περί συμβατότητας της προσφοράς με τις προδιαγραφές. Εάν μια προσφορά μπορεί να κριθεί άκυρη και μετά το άνοιγμα του οικονομικού φακέλου πόσο μάλλον δύναται να κριθεί ως τέτοια μετά από εισήγηση για άνοιγμα του οικονομικού φακέλου από συμβουλευτικό όργανο που τελικά δεν πραγματοποιήθηκε και/ή ακόμη δεν γίνεται αποδεκτή από το αποφασίζον.

Θα εντρυφήσουμε τέλος και στον ισχυρισμό της Αιτήτριας ότι παρείσφρησε κατά τη λήψη της απόφασης πλάνη αφού το Συμβούλιο Προσφορών πεπλανημένα έκρινε στη βάση περισσότερων λόγων ακυρότητας από τους πραγματικούς. Είναι καλά νομολογημένο ότι η ύπαρξη πλάνης εφόσον είναι ουσιώδης ακόμη και αν η τελευταία πιθανολογείται απλώς οδηγεί αναπόφευκτα στην ακύρωση της επίδικης πράξης. Όμως είναι επίσης καλά θεμελιωμένο ότι η επίδικη πράξη δεν οδηγεί σε ακύρωση αν η ύπαρξη πλάνης δεν επηρέασε το γεγονός ότι η προσφορά των Αιτητών βρισκόταν σε κάθε

περίπτωση εκτός προδιαγραφών και ο Αιτητής απώλεσε το έννομο συμφέρον του να προσφύγει κατά της προσβαλλόμενης απόφασης. Εν προκειμένω ο νόμιμος αποκλεισμός της Αιτήτριας βασιζόμενος σε μικρότερο αριθμό λόγων ακυρότητας από τους προβληθέντες κατά τη διαδικασία λήψης της επίμαχης απόφασης και η μικρότερη απόκλιση από ουσιώδη όρο της προσφοράς από το μέγεθος που είχε υπόψη το Σ.Π. κατά τον κρίσιμο χρόνο δεν μπορούν στη βάση όσων ήδη έχουν παρατεθεί να πλήξουν με οποιονδήποτε τρόπο την επίμαχη απόφαση.

Με βάση όλα τα ως άνω αναφερόμενα αποφασίζουμε ομόφωνα ότι η παρούσα προσφυγή απορρίπτεται, η δε απόφαση της Α.Α. επικυρώνεται.

Δεν επιδικάζονται έξοδα επί της διαδικασίας.